

Er Danmark stor nok til en udkant?

Andreas Grosbøll, folketingskandidat SF

Så kom Inger Støjberg ud af skyggerne med sit nye parti. Det var nok ikke så meget en overraskelse som det faktum, at hun ikke har haft tid til at finde sig en egentlig politik. Det, vi ved nu, er, at hun mener, rigtige mennesker kommer fra Jylland, og at der findes nogle noget lyssky saloner i København, hvor magthaverne deler ud af goderne til egne kredse, og lægger alen til den centralisering, Inger Støjberg ellers selv har leveret stemmer til op gennem 00'erne. Men det foregik åbenbart ikke fine steder for hendes vedkommende, må vi forstå.

Nå, nok om Ingers genkomst. Den er jeg egentlig befriet for i almindelighed at have holdninger til. Desuden er jeg heller ikke af den opfattelse, at der er grund til eller gavn af københavner-bashing, eller at dyrke skel mellem mennesker og områder i det her - trods alt - lidne land. Jeg mener, at der er mange steder, hvor det der er godt for København, meget vel også kan være det for resten af landet. Der er ikke nødvendigvis nogen indbygget modsætning i det.

Nuvel, jeg har siddet sammen med folk - hvis mursten vokser i værdi, hurtigere end mælkebøtten gennembryder asfalten - der ivrigt argumenterede for at få lukket ned for den del af Udkantsdanmark, der udover at være uproduktiv, omkostningskrævende tillige var ucharmerende; altså det de ikke gad besøge på en forlænget weekend. Den slags vælger jeg at henføre til almindelig dårskab og mangel på hukommelse eller viden.

Da jeg flyttede til København i 1994 var det ikke eksplosive huspriser, der dominerede dagsordenen. Hovedstaden var på fallittens rand, og der var betydelige sociale problemer. En del af dem blev løst ved boligsaneringer og egentlig social eksport til blandt andet Ravnsborg Kommune på Lolland. Problemerne blev flyttet andre steder hen, og København fik plads til socialt stærke familier med et betydeligt bedre skatteudskrivningsgrundlag til følge. Dertil kom at København blev subsidieret på forskellig vis.

En del af løsningen var måske fornuftig nok. Spredning af sociale problemer er ikke en ueffektiv metode, men det fordrer i nogen grad en understøttelse af de sociale indsatser i de modtagne kommuner. Frivillige, kirkelige og foreningsbaserede sociale indsatser er udpræget i de største byer, men ikke i mindre kommuner, hvor opgaven er af et langt mindre omfang, men betydeligt for en lille, kommunal økonomi. Civilsamfundets indsats overgik altså med denne udflytning i nogen grad til den skattefinansierede sektor, der mange steder i forvejen var hårdt spændt for.

Pointen er, at den udvikling der skete, ikke kan placeres på en god-dårlig-skala, men det kan konstateres, at der i processen stod tabere tilbage, som de kommuner, der fik store sociale udfordringer. København derimod fortsætter med at vokse og tiltrække ressourcerstærke familier, nu eksempelvis ved at etablere en ny bydel, Lynetteholm - støttet af både denne og den forrige regering - med noget der ligner fatale miljømæssige konsekvenser i blandt andet Køge Bugt.

Det er balancen, den er gal med, og det kræver, at der etableres en grundfast politik for at sikre et helt og sammenhængende Danmark. Udflytning af et par statslige arbejdspladser og uddannelser er ikke en løsning i sig selv. Ironisk nok modtager de store uddannelsesinstitutioner i København nu ekstra penge for at drive uddannelser på Bornholm, selvom det måske er svært at spore deres dybereliggende interesse i det projekt.

Men basalt set skal der andet og mere til. Vi har brug for en stærk regionalpolitik, hvor der ikke alene er fokus på erhvervspolitikken, som i Danmark er den afgjort mest centrale del af regionalpolitikken, og der er brug for et opgør med tilgangen, som den er nu. I regeringens regionalpolitiske redegørelse for 2020 er målet at mindske centraliseringen af de offentlige institutioner. Det er en sølle ambition efter den voldsomme centralisering gennem 00erne, hvor Udbetaling Danmark blandt andet flyttede ikke bare arbejdspladser men økonomiske ressourcer fra udkanten til hovedstadsregionen. Målet må nu være ikke alene at udjævne ulighederne, men at reducere dem.

Der er brug for investeringer i de styrker, der er i de forskellige områder samt etablering af uddannelser, der er særlige og enestående. Eksempelvis har man i Sverige etableret en spiludvikleruddannelse på Gotland. Vil du være spiludvikler, foregår det der. Det har vi også et lille eksempel på fra Bornholm med Glas- og Keramikskolen. Det, den fører med sig og understøtter, er et fagligt miljø, der betyder, at flere færdiguddannede bliver hængende på øen bagefter og etablerer sig med små virksomheder.

For mig at se er der brug for at gå nye veje. Den nuværende vej er ensrettet og for snæver.